

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö

Toiminta-ajatus ja toiminnan tarkoitus

Varhaiskasvatus pohjautuu Varhaiskasvatustalakiin, valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (OPH2022), Parikkalan kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan ja kunkin lapsen omaan varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteistä varhaiskasvatusta Satakielen ja Kuperkeikan päiväkodeissa. Esiopetusta järjestetään Satakielen päiväkodissa sekä Saaren koululla, jossa myös 5-vuotiaat. Vuorohoitoa järjestetään tarpeen mukaan päiväkotit Satakielessä.

Tulosalueeseen kuuluvat lakisääteinen lasten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki.

Päiväkodit

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö

Nykytilan kuvaus

Satakielen päiväkodissa on alle 3-vuotiaat Vanamot, 2–4-vuotiaat Ulpukat, 1–4-vuotiaat Kuukuset, 5-vuotiaat viskarit sekä eskarit. Kuperkeikan päiväkodissa Saarella on 1–5-vuotiaita lapsia. Saaren koululla toimii viskari- ja eskariryhmä. Ryhmien toiminnasta vastaavat varhaiskasvatuksen opettajat yhdessä varhaiskasvatuksen lastenhoitajien ja ryhmäavustajien kanssa.

Satakielessä Kuukuset-ryhmässä järjestetään vuorohoitoa sitä tarvitseville varhaiskasvatuskäisille lapsille. Vuorohoidon säännöllinen tarve on jatkuvaa. Vuorohoitoa järjestetään vain huoltajien töiden tai opiskelujen vuoksi. Tehtaat ja hoitotyö työllistävät useampia vuorohoitoa tarvitsevia huoltajia.

Sivistyslautakunta on vahvistanut 13.6.2023 ryhmien paikkaluvut. Vanamot 12, Kuukuset 16, Ulpukat 21, viskari 21, eskari 21, Kuperkeikka 18, Saaren viskari-escari 21.

Parikkalan kunnan kaikki vuonna 2018 syntyneet lapset osallistuvat esiopetukseen ja kaikki 2019 syntyneet lapset viskaritoimintaan. Viskarin toiminta-aika on huoltajille maksutonta (päätös 17.5.2023 sivistyslautakunta)

1.8.2022 varhaiskasvatustalaki muutoksen myötä varhaiskasvatuksessa noudatetaan lapsen tuen tasoja (Yleinen, tehostettu ja erityinen tuki). Varhaiskasvatustalain edellyttämät varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut tuotetaan kunnan omana palveluna. Palvelun tarkoituksena on yhteistyössä henkilöstön ja huoltajien kanssa havaita, ennaltaehkäistä ja hoitaa lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyviä haasteita.

Toiminnasta ja varhaisesta tuesta on kerrottu tarkemmin Parikkalan paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa.

Varhaiskasvatus tekee yhteistyötä mm. neuvolan, eri alojen terapeuttien, kirjaston ja yhdistysten kanssa.

Varhaiskasvatuksessa työskentelee 11.10.2024 33 työntekijää. Heistä 21. on toistaiseksi voimassa oleva työsuhde (63,64 %). Varhaiskasvatuksen henkilöstöä kannustetaan kouluttautumaan ja kehittämään osaamistaan ja ammattitaitoaan. Varhaiskasvatuksen opettajilla on kerran kuukaudessa oma palaveri.

Varhaiskasvatuksessa sekä henkilöstön työvälineenä että vanhempien välisenä viestintävälineenä toimii sähköinen Daisy-käyttöjärjestelmä. DaisyFamilyn kautta huoltajat varaavat lapsen hoitoajat sekä pystyvät seuraamaan sekä varattuja hoitoaikoja sekä toteutuneita tuntimääriä. DaisyFamyllystä huoltajat näkevät myös varhaiskasvatuksen viestit ja tiedotteet. eDaisyn kautta huoltajat täyttävät varhaiskasvatushakemuksen, esiopetusilmoituksen, tulokset selvityksen, irtisanomisilmoituksen ja muutosis ilmoitukset.

DaisyManageria käyttävät työntekijät. Sen kautta myös esihenkilöt suunnittelevat työntekijöiden työvuorot lasten varattujen hoitoaikojen mukaan. Huoltajat varaavat lapselle hoitoa kolmen viikon jaksoissa, joissa myös työvuorot suunnitellaan.

Toiminnalliset muutokset

Uusi varhaiskasvatustalaki painottaa enemmän pedagogisuutta. Toiminnan suunnittelu, arviointi ja kehittäminen ovat lakisääteisiä. Toiminnan arviointi vaatii kehittämistä. Varhaiskasvatuksessa toimii kehittäjätiimit, jotka on koottu henkilöstöstä ja kokoontuvat säännöllisesti painopistealueiden tiimoilta. Varhaiskasvatuksen opettajilla on kerran viikossa yhteinen pedatiimi, joka käytetään arviointiin ja kehittämiseen.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on pakollista varhaiskasvatuksessa 1.6.2023 alkaen, mutta yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisessa on kahden vuoden siirtymäaika (velvoite voimassa 1.6.2025). Tasa-arvolain mukaan suunnitelman tulee sisältää selvityksen toimipaikan tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi sekä arvion aikaisempien toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tulee laatia toimipaikkakohtaisesti. Parikkalan varhaiskasvatuksessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta on aloitettu syksyllä 2023 yhteisillä keskusteluilla sekä tiimitöillä aiheesta. Suunnitelman laadintaa jatketaan tulevana toimintakautena.

Uuden varhaiskasvatustalain myötä henkilöstörakenne muuttuu päiväkotien ryhmissä. Henkilöstörakenne muuttuu vuodesta 2030 lähtien siten, että päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Tämä tulee huomioida varhaiskasvatuksen lastenhoitajien eläköitymisessä – tilalle jatkossa tarvitaan varhaiskasvatuksen sosionomeja.

Toimistosihteerillä jatkossa varhaiskasvatukselle työaika 30 % viikkotyöajasta ja sivistystoimen hallintoon 10 %.

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

Parikkalassa varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat liikunta, leikki ja positiivinen pedagogiikka.

Parikkalan varhaiskasvatus lähtee tammikuussa 2025 mukaan Karvin ylläpitämään Valssi- kansalliseen laadunarviointijärjestelmään, jonka tarkoituksena on tukea järjestäjiä ja palveluntuottajia heidän laadunhallinnassaan. Valssi on monipuolinen digitaalinen palvelu, jolla voidaan toteuttaa arviointitiedonkeruita, saada toimijakohtaisia arviointiraportteja, tuottaa arvioinnin toimipaikkakohtaisia yhteenvetoja sekä julkaista toimijan lakisääteisiä arviointituloksia.

Varhaiskasvatuspäällikkö osallistuu Loisto- kehittämisverkoston toimintaan ja kuulee myös sitä kautta varhaiskasvatuksen ajankohtaisimmat asiat. Opetushallituksen koordinoiman varhaiskasvatuksen kehittämisverkosto Loiston tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen alueellista ja kansallista kehittämistä. Loisto-kehittämisverkosto tukee uudistuvien varhaiskasvatussuunnitelmien toimeenpanoa paikallisella tasolla vahvistuen varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, toimintakulttuuria, johtamista sekä seurantaa ja arviointia.

Esiopetus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö

Toiminta-ajatus ja toiminnan tarkoitus

Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Kunnalla on lakiin perustuva velvollisuus järjestää esiopetusta. Esiopetus on maksutonta. Esiopetus ei velvoita, mutta lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Laissa säädetään ryhmäkoosta sekä henkilöstömitoituksesta.

Esiopetusta toteutetaan sekä valtakunnallisen että paikallisen esiopetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetusta järjestetään lapsille pääsääntöisesti oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna, ja sen tavoitteena on osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa vahvistaa lasten oppimisen ja kehityksen edellytyksiä.

Nykytilan kuvaus

Satakielen esiopetusryhmän tilat sijaitsevat seurakunnalta vuokratuissa tiloissa, Pietarinkuja 2. Saaren esiopetusryhmä toimii koululla ja samassa ryhmässä on myös 5-vuotiaita lapsia. Täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään molemmissa ryhmissä.

Toiminnalliset muutokset

Satakielen ja Saaren esiopetukselle tarvittaisiin uudet tilat mielellään kunnan omistamasta kiinteistöstä. Tilaratkaisuja toivotaan syksystä 2025 alkaen.

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

Parikkalassa varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat liikunta, leikki ja positiivinen pedagogiikka.

Varhaiskasvatus -tulosalueen sitovat tavoitteet

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK: T)		Seuranta
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä	Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä yhteistyötahojen kanssa leikkipedagogiikan ja liikunnan keinoin.	2025	Liikunnan vuosikellon seuraaminen. Asiakastyytyväisyyskyselyt.
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Tuemme kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään ja toimintatapojaan. Vahvistamme positiivista pedagogiikkaa niin työntekijöiden kuin lastenkin kanssa.	2025	Täydennyskoulutuksen määrä. Työhyvinvointikysely. Kehityskeskustelut ja tiimikeskustelut. Pedatiimit.
Palveluista hyvinvointia	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Panostamme lasten ja perheiden hyvinvointiin tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta. Olemme läsnä olevia ja kiinnitämme huomiota vuorovaikutukseen niin lasten kuin huoltajienkin kanssa.	2025	Palautekyselyt, toiminnanarviointi, käytänteet- tiimitoiminta.

Toiminnan tunnusluvut

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Hoitopaikat kpl	130	121	130	110	100
Läsnäolopäivät kpl	18 921	21 000	18 000		

- lapsia hoidossa 31.12.	110	130	110	95	80
- joista tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevia lapsia % (*	4,27	7	8,18 %	8,42 %	8,75 %
Menot € / läsnäolopäivä	104,14	116,21			
Käyttöaste / päiväkodit	62,31	75	62,95		
Lasten kotihoidontuki, lapsia	21	40	20	18	18

(* tehostetun tai erityisen tuen tarve: lastensuojelun tarve, vamma tai pitkäaikainen sairaus, kielellinen kehitys ja kommunikaatio, tarkkaavaisuus, kognitiivinen alue, tunne-elämä tai sosiaalinen kasvu

	synt. 2018	synt. 2019	synt. 2020	synt. 2021	synt. 2022	synt. 2023	synt. 2024
Yhteensä	31	22	26	18	16	18	9
vakassa 7.10.2024	30	22	22	14	13	8	-
Satakieli/alueella	19	15	20	12	15	12	9
Saari/alueella	9	6	6	6	1	6	

Hankkeet 2025 - 2027

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aikataulu	Kokonaisbudjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %
Satakieleen leikkiin, seikkailemaan ja liikkumaan kutsuva piha-alue	Etelä-Suomen aluehallintovirasto on päättänyt myöntää hankkeelle valtionavustusta 9 500 €.	syksy 24- kevät 25	Hakemuksessa esitetyt kustannukset ovat 32 050 €	70 %
Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027				

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	254 207	116 000	100 500		
Toimintakulut	-2 224 664	-2 346 899	-2 261 535		
Toimintakate	-1 970 457	-2 230 899	-2 161 035		

Henkilöstösuunnitelma

Valtioneuvoston asetuksissa määritellään, että päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja/sosionomi/lastenhoitaja, enintään seitsemää kolme vuotta täyttäneitä lasta kohden. Enintään neljää alle kolmivuotiaista lasta kohden tulee päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi vastaava työntekijä. (30.12.2019/1586) Ryhmäavustajat eivät ole kasvatusvastaavuuksia, joten heitä ei lasketa suhdelukumitoitukseen. Parikkalassa ryhmäavustajat toimivat pääasiassa tuen tarpeisten lasten avustajina.

Henkilöstön tarvetta ei kuitenkaan voida suoraan laskea lasten lukumäärästä, koska lasten hoitopäivät ovat lähes aina pidempiä kuin työntekijän työpäivä. Vuorohoidon säännöllisyys myös luo lisätarvetta henkilöstölle.

Lasten vähenemisen myötä henkilöstön tarvetta tullaan tarkastelemaan. Henkilöstön tarpeen määrittelee lasten lukumäärän lisäksi kuitenkin myös toimintatilat ja niiden etäisyys toisiinsa. Esimerkiksi jos Saaren viskari-eskarit ja Kuperkeikan päiväkotit olisivat fyysisesti lähekkäin/samassa tilassa, se vähentäisi henkilöstön tarvetta, kun aamu- ja iltapäivätoiminta olisi yhdessä.

2024 yhden esiopettajan palkka on mennyt hankkeesta, siksi talousarviossa 2025 vakituisten palkkakustannukset ovat korkeammat kuin ta 2024. Talousarvio 2025 mukaan esiopetuksessa ei olisi tarvetta määräaikaisille työntekijöille elo-joulukuu 2025.

Esiopetus 2025	vakituiset	määräaikaiset
Tammikuu-heinäkuu	1 vo, 3 vllh, 1 ry (1vo hankkeella)	1 vllh
Elokuu-joulukuu	2 vo, 3vllh, 1 ry	